

# Lasy zmieniliśmy w pola uprawne

13 maja 2021

W ciągu ostatnich 60 lat ludzie przekształcili aż 43 miliony kilometrów kwadratowych Ziemi. To 4-krotnie więcej niż sądzono. To powierzchnia równa Afryce i Europie razem, którą *H. sapiens* przeobraził np. zamieniając lasy w pola uprawne czy sawanny w pastwiska. Wyniki badań, obejmujących lata 1960–2020 ukazały się właśnie w *Nature Communications*.

„Sposób wykorzystywania terenu odgrywa ważną rolę w zapobieganiu zmianom klimatycznym, utrzymaniu bioróżnorodności czy produkcji żywności. Dlatego też pełne zrozumienie dynamiki zachodzących procesów jest niezbędne do opracowania strategii wykorzystania terenu” – mówi główna autorka badań, Karina Winkler z holenderskiego Wageningen University & Research. Od 1960 roku pokrywa leśna na Ziemi skurczyła się o około 1 milion kilometrów kwadratowych. Zniknęły więc lasy o powierzchni trzykrotnie większej niż powierzchnia Polski. Jednocześnie mniej więcej o tyle samo wzrosła powierzchnia pól uprawnych i pastwisk.

Bardzo wyraźnie widać tutaj różnice regionalne. Na północy, w Europie, Rosji, Ameryce Północnej i Azji Wschodniej, powierzchnia lasów zwiększyła się w ciągu ostatnich 60 lat. Na południu zaś doszło do znacznego zmniejszenia obszarów leśnych. Zmniejsza się też ilość pól uprawnych na północy, a rośnie na południu. Pola te produkują żywność właśnie dla mieszkańców północy.

„Lasy tropikalne Amazonii są wycinane po to, by hodować bydło, uprawiać trzcinę cukrową i soję. w Azji Południowo-Wschodniej lasy te są zamieniane w uprawy palmy olejowej, a w Nigerii i Kamerunie giną, by w ich miejsce uprawiać kakao” – mówi Winkler. Produkty te trafiają potem głównie na rynki północy.

Dodatkowym problemem są rosnące ceny ropy naftowej, które powodują, że opłaca się wycinać lasy pod uprawy roślin, z których produkuje się biopaliwa.

Naukowcy zauważyli też dwa okresy szybkich przekształceń powierzchni Ziemi. Pierwszy był napędzany zieloną rewolucją z lat 60. i 70. ubiegłego wieku. Następnie doszło do szybkiej ekspansji zglobalizowanego rynku. Trwał to do roku 2005. Po tym okresie tempo przekształcania terenów spadło. W czasie recesji z 2008 roku zmniejszył się światowy popyt na różnego rodzaju dobra, piszą autorzy badań.

Wyjaśnili też, dlaczego dotychczas uczeni znacząco się mylili w szacunkach dotyczących przekształceń powierzchni planety. Autorzy wcześniejszych badań dysponowali bowiem fragmentarycznymi danymi, musieli dokonywać wielu założeń, pomiary satelitarne były mało dokładne i nie pozwalały na wychwycenie wielu rodzajów przekształceń terenu.

Autorzy najnowszych badań mieli zaś do dyspozycji długoterminowe dane zbierane przez FAO, byli w stanie odróżnić znacznie więcej form wykorzystywania terenu niż było to możliwe wcześniej, dysponowali też zdjęciami satelitarnymi o rozdzielczości 1 kilometra kwadratowego. Dzięki temu odkryli m.in. że około 17% powierzchni lądów co najmniej raz od 1960 roku zmieniło swoje przeznaczenie.

Powierzchnia Ziemi liczy 510 milionów kilometrów kwadratowych, z czego 361 milionów km<sup>2</sup> stanowią oceany. Pozostaje 149 milionów km<sup>2</sup>, w tym 15 milionów stałe pokrytych lodem.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: Phys.Org

Źródło: [KopalniaWiedzy.pl](http://KopalniaWiedzy.pl)